

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pro Tvendo Sacro Coelibatv Axioma Catholicvm

Ceneau, Robert

Parisiis, 1545

Apostolorum collegium vsu non caruisse votorum, leui manu demonstrare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30468

præ, sed damnatur propositi fraus, damnatur fracta voti fides. Et super psalmo septuagesimo quinto, Quid est primam fidem irritam fecerunt? scilicet vouerunt, & non reddiderunt. Et ita aliis plerisque locis interpretatur Augustinus. Huic sanè interpretationi de integro astipulatur consilium Carthaginense quartum cap. ultimo, & consilium Toletanum quartum cap. quinquagesimo quinto. Consilium item Auracense cap. vigesimo septimo, conspirantibus Aurelianensi & Elibertino consiliis. Aurelianense quidem decimo septimo capite, Elibertinum vero decimo tertio ista confirmant. Nec ab huiusmodi scopo abscedit Ambrosius, qui ait temerarium esse profiteri, quod ætati adhuc iuuenili credi non debet. Damnationi enim fit obnoxius, qui ab hoc declinat, quod rectè fecerat. Cæterum Augustino per omnia fermè consentit Anselmus, eisdem penè verbis hanc confirmans sententiam, ut vix prodire possit, etiam si sit impudentissimus, qui celeberrimum hunc patrum cōsensum nedum lacerare, sed nec arrodere queat.

Nunc progrediendum ad vltiora.

Apostolorum collegium vsu non caruisse votorum, leui manu demonstrare.

Constat ex his, quæ nuper protulimus ex scripturæ sacre thesauris desumpta, voti deo placetom hostiã ex spiritus sancti instituto emeruisse. Nunc (quod ipsi magis mirabuntur nuptiatores hæretici) palàm faciemus nec apostolico quidem cœtui vsum defuisse votorum, paupertatis inquã atque cœlibatus. Quæ vota in ipsa primitiua ecclesia tantisper magna ex parte perdurauerunt, donec ipsa in vinculis charitatis perseveraret: necdum Iudææ limites egressa adhuc angusta populo, cum nec ad cæteras toto orbe diffusas nationes peruenisset. Quod posteaquam factum est, ea bonorum communicatio contracta est ad certos quosdam therapeutarum conuentus, qui dei cultores speciali nomine vocabantur. In quarum congregationum locum subière, qui hodie monachi & cœnobitæ vocantur, & à Dionysio Areopagita therapeutæ. Quod

ergo in vniuersitate populi Christiani seruari non potest ad therapeutarum collegia contractum est, nempe bonorum in commune possessio, & perpetua obseruatio castitatis. Hanc enim vitam obseruationemque apostolicam vocat Augustinus, quasi illa à fontibus apostolicæ obseruationis ad cœnobia conuentusque monasticos deriuata sit. Huius rei locupletissimi testes nobis erunt Philo Iudæus de ecclesiæ Alexandrinæ laudibus, ac diui Marci illius institutoris. Diuus item Dionysius Areopagita, qui de therapeutice plurima disseruit. Cui adstipulatur Georgius Pachymeres, huius diui Dionysii interpres, qui ante mille abhinc annos viuere desit. Qua de re fusius proxime differemus. Illud ad præsens stabiliehdum erit ipsos apostolos ex professo in primitiua ecclesia sua bona in communi tenuisse, ac cœlibatum, quoad licuit, obseruasse, ut qui ante euangelium vxores habuerant, ipso illo tempore fierent tanquam non habentes. Qui vero rei vxoris molestias nondum contraxerant, ab inito sacerdote nunquam inière iugum coniugii. Quam quidem obseruationem etiam ipsa Orientalis ecclesia agnoscit. Quæ quauis ad sacerdotium recipiat coniugatos, nunquam tamen eos, qui cœlibes sacris fuerint initiati, ad nuptias transigrare permittit. Nunc igitur probandum est apostolorum alioqui suarum proprietati ex professo abrenunciasse, & oculis quidem vsos, sed in communi. Cuius rei etiam si cætera desint, hoc vnum fidem facere potest & equidem certissimam, quod Matthei quarto dicitur. Illi cœnabulo relictis retibus sequuti sunt eum, nempe Petrus & Andreas: quodque de Iacobo & Ioanne subiungitur, Illi relictis retibus & patre, sequuti sunt eum. Cuiusmodi abdicatio qualis fuerit, abundè Gregorius docet. Malum (inquit) reliquit, qui sibi nihil retinuit: multum dimisit, qui cum re possessa etiam concupiscentiis renuaciam. A sequentibus ergo tanta dimissa sunt, quanta à non sequentibus concupisci potuerunt. Ex quo elicere promptum est, apostolos non res solùm, quin & facultatem sibi adquirendi ac priuatim possidendi abdicarunt. Chrysostomus hinc alludens ait, In hoc nos docuerunt, quia nemo potest terrena possidere, & perfectè ad cœlestia peruenire.

Huius autem priuatæ possessionis abdicatio ex alio colligitur loco, nempe Matthæi decimonono, cum Dominus dicat: Vade vende omnia quæ habes, da pauperibus, & sequere me. Cui diuino instituto obtemperasse apostolos Petr^o profitetur, præmium inde requirens his verbis: Ecce nos reliquimus omnia, & sequuti sumus te: quid ergo erit nobis? Cajetanus autem verbum (omnia) ad negocia refert, non ad possessiones: sed pudendo nimium errore. Nam hoc verbum Christi: Vade, vende omnia quæ habes, & da pauperibus: quis nisi stupidus de negocijs intelligat, & non de rebus possessis? quasi vero Dominus velit, aut nobis consulat vendere sollicitudines nostras, & dare illas pauperibus. Hoc certe (vt rectissime Catharinus ait) est scripturam non exponere, sed corrumpere ac peruertere. Non ergo secus hæc verba intelligi possunt, quam de rerum possessionum abdicacione. Atqui huiusmodi abdicatio non solum in præsens, imò & in posterum facta fuisse intelligenda est, id quo non nisi voto fieri potest. Apostoli itaq; facultatem aliquam priuatim possidendi à se penitus abdicarunt, qui nihil nisi in communi possidebant. Nec solo proposito, nisi voto firmato, huiusmodi facultas auferri potest. Quod Christus confirmans ait: Vos qui reliquistis omnia. Omnia dicit, nihil excludens: ergo & futuram rerum in priuato possessionem. Aliàs non omnia reliquissent, qui sibi ius priuatim & negociandi & possidendi reseruassent. Si mihi diffidis, audi Augustinum dicentem: Dixerant potentes illi, Ecce nos reliquimus omnia. Hoc votum potissimè vouerant. Sed unde hoc eis, nisi ab illo de quo dictum est: Dans votum vouenti? Huiusmodi abdicacione apostolos vsos dicere habet, qui modo intelliget in apostolis æqualem fuisse rerum mundanarum abdicacionem. Atqui Diuus Matthæus sic sua reliquit, vt spem futuræ possessionis omnium procul ab se abijceret. At æqualis in omnibus fuit abdicatio rerum, si nõ in re, certe in proposito. omnes ergo ius priuatim possidendi à se abdicarunt. Cum autem dominus dicat, Si quis dimiserit patrem, vxorem, filios, aut agros propter nomen meum, centuplum accipiet. Constat agros non alienari, nisi in perpetuum. Est igitur huiusmodi abdicatio perpetua. **V**sus autem rei vxoriz nullo alio quàm voto abdicari po-

test. Iá si quis obijciat, ad retia & remos redijisse piscatores apostolos. Hoc certe factum est, vt in cõmune rebus vterentur, non vt priuatim aliquid possideret. Sed quid opus est ampliore testimonio, cum in Actis legatur secundo, quartoque capitibus: Multitudinis credentium erat cor vnum, & anima vna: nec quisquam eorum qui possidebat aliquid, suum esse dicebat: sed illis erant omnia communia. Porro qui omnia in communi possidet, nihil priuatim sibi reseruat. Nec est quod quis hæsitet in verbo, possidebant. Possidebant quidem, sed in communi. At nemo puto existimabit discipulos aliud ore pronunciasse, & aliud concepisisse animo. Si igitur dicebant omnia esse communia, non aliud corde cogitabant, præsertim quum Petrus ob mendacii causam extremo supplicio affecerit Ananiam & Saphiram. Voce igitur & ore amplectebantur apostolorum inter se communionem. Cui sententiæ ad stipulatur id quod nuper relatum est de Anania & Saphira, quos incognitus obiurgat Petrus, dicens non eos mentitos hominibus, sed deo: cui sane non mentirentur, nisi quod à pollicitis recessissent. Præcesserat igitur promissio, quæ non nisi votum rationem habet. Quod autem ibi dicitur: Nonne manens tibi manebat, & venditum in tua erat potestate: illud ad possessionem in communi pertinet. Nam cum non esset cogens inter illos, & cuique daretur prout illi opus esset: perinde erat, atque si vendens precium agri apud se retinisset.

Nam qui nullius eget, satis possidet. Nec ineptè tamen aliam sequi poterimus coniecturam, si intelligamus tunc primum voto fuisse abrenunciatum rerum priuatæ possessioni, quum distractæ rei precium substerneretur apostolicis pedibus. Quod signum erat efficax solennizati voti.

Re itaque nondum exhibita prædium possessori manens manebat: & rei venditæ precium adhuc subiacebat potestati venditoris, donec sponte traditio fieret per abdicationem rei pedibus apostolorum exhibitæ: sicque votum sequens tunc primum prioris priuatæ possessionis extinguebat libertatem.

Hæc per se ita liquent, vt mirum sit Caietanum in uerbo sensu aduersam huic hausisse sententiam. Quod si in ea re hæsitabat, consulere debuerat sanctissimorum patrum interpretationem: quæ (si quando occurrit dubium) nobis viceo-

ræuli esse debet. Quandoquidem Hieronymus ita declar-
 rat, Quod licitum erat, per votum sibi fecit illicitum: sicut
 Ananias & Sapphira, quibus post votum de precio possessi-
 onis suæ retinere nihil licuit, illicitè tenuerunt: ob quam
 causam subita morte prostrati sunt. Idem Paulinum mona-
 chum instituens, sic ait: Iam non sunt tua quæ possides, sed
 dispensatio tibi credita est. Memento Ananiæ & Sapphiræ.
 Illi sua timidè seruauerunt. Tu considera, ne Christi substã-
 tiam imprudenter effundas, id est, ne immoderato iudicio
 rem pauperum tribuas non pauperibus, & secundum dictũ
 prudentissimi viri, liberalitate liberalitas pereat. Quod au-
 tem, sua, Hieronymus dicit, id quidem verum in communi,
 sed non priuatim. Qui iccirco peccabant, quòd de commu-
 nibus priuata facere tentarent. Conspirat in hanc senten-
 tiam Gregorius, qui ad Venantium ait, Ananias pecunias
 deo vouerat, quas diabolica viçus persuasionè subtraxit.
 Deniq; exemplũ istud omnibus est in digitis, quoties ex-
 ecrari volumus vitium temerati voti paupertatis. Quod si-
 eri minime deberet, si huiusmodi exemplum nihil haberet,
 cum voto commune. Recensentur hæc à Gratiano in ca-
 pite Ananias, decima septima, quæstione prima. Com-
 probantur ea quæ diximus, diui Clementis Romani ponti-
 ficis sententia: quam recenset Gratianus in cap. Dilectissi-
 mis 12. quæst. 1. his verbis: Istius consuetudinis more reten-
 ti etiam apostoli, eorum quæ discipuli communem vitam du-
 xerunt. Erat enim (vt bene nostis) multitudinis credentiũ
 cor vnum, & anima vna &c. A qua tamen sententia Car-
 dinalis de Turre Cremata Humbertũ secutus resedit: ne-
 gans ex voto, sed tantũ ex charitate bona fuisse commu-
 nia. Verũ quia vrgetur hoc nomine votũ ex verbis glossæ,
 quæ Ananiã dicit votũ vouisse sicut & cæteros, tãdè admit-
 tit votũ, sed temporale in præsens tantum, non in posterũ
 duraturũ. Deuouebãt, inquit, ea quæ tunc habebãt: nõ tamè
 abrenunciabant ex voto omnibus videlicet in posterũ ac-
 quirendis. Huic tamen sententiæ reclamatur sacrorum
 turba doctorũ, quin & res ipsa. Nã apostoli vsq; ad mortem
 in eodẽ pposito perdurarũt, videlicet relinquendi omnia,
 & sequendi Christũ. Non igitur fuit tẽporale, sed perenne
 votũ. Alioqui mittentes manũ ad aratrum, respexissent re-

trò. Nec legitur vbi aut quãdo hunc ritum communicationis bonorum mutauerint: quin potius Gregorius hoc verbum; omnia, ad præsentia & futura extendit: vt supra mifstratum est. Sed quid opus multis, cum toto suæ vitæ studio apostoli pro regno cœlorum militarent? Qui semel omnia reliquerant, relicta quomodo resumere potuissent, quum eadem semper causa in eis perseverauerit omnia relinquendi? Illud tamen non negauerim hanc proprietatis abdicationem non fuisse inter omnes Christianos: verum potissimum inter eos qui se adnumerabant eil legio apostolico in Iudæa. Et hanc iterum abdicationem confirmat Vrbanus Papa in cap. Scimus, eadẽ causa & quæstione: vbi de communi vita voto firmata loquitur. Et hunc viuendi ritum apud suos non adinuenit, sed hausit potius Augustinus, vt non tam dicendus sit author, quàm regulæ apostolicæ imitator, vt est in cap. No dicatis. Non est igitur humana hæc constitutio, sed diuina potius & apostolica. Quin & totã cœnobiticã disciplinã ampliam ab apostolicis fontibus sumpsisse exordium abundè docet Abbatis Pyramonis capitulũ quintum collationis, apud Cassianum, Quo perlecto nihil superest, quod ad eadem huius rei faciendam vltra desyderare possis.

Qua ratione cœlibatus perpetuus ordinibus sacris adhaeserit, pluribus argumentis demonstrare.

P Alãm ex prioribus fecimus non paupertatis tantum, sed & perpetuæ castitatis votum, tradente scriptura sacra, diuinitus institutum: nunc qua aut ratione, aut modo sacris ordinibus medullitùs hæserit, agnoscendum est. Huius enim origo longo abhinc repetenda est initio, à prima siquidẽ origine traditæ legis Moisaicæ. Si quando tractandæ rei sacræ se offerret occasio, primùm omnium publicitus indicebatur: sanctior quædam à mortalitatis commercio abstinentia. Exodi decimonono, cum lex à domino tradenda foret, audiit populus, Erat parati in diem tertium, & ne appropinquetis vxoribus vestris. Quid igitur censendum est de his, qui ad fingula pene momenta altari assident, & res tractant sacratissimas, cuiusmodi sunt, sacerdos, diaconus, & hypodiaconus